

Заклучения на Съвета относно приоритети на Европейския съюз за третата сесия на Асамблеята на ООН по околната среда

Съветът прие заключения относно приоритетите на Европейския съюз за третата сесия на Асамблеята на ООН по околната среда (UNEA-3) (Найроби, 4 – 6 декември 2017 г.):

„КАТО ПРИПОМНЯ, че Асамблеята на ООН по околната среда („Асамблеята“) към Програмата на ООН по околната среда е най-високата инстанция на световно равнище за вземане на решения в областта на околната среда;

КАТО ПРИПОМНЯ, че Програмата на ООН по околната среда е водещата световна структура за околната среда, която определя глобалната програма за околната среда, насърчава последователното прилагане на екологичното измерение на устойчивото развитие в рамките на системата на Организацията на обединените нации (ООН) и играе ролята на влиятелен застъпник по всички въпроси, свързани с глобалната околна среда;

КАТО ПОТВЪРЖДАВА ОТНОВО ангажираността на Европейския съюз (ЕС) и неговите държави членки с интегрираното изпълнение на Програмата до 2030 г. и предвидените в нея цели за устойчиво развитие, Програмата за действие от Адис Абеба относно финансирането за развитие, Парижкото споразумение относно изменението на климата, Конвенцията на ООН за биологичното разнообразие, споразуменията в областта на химикалите и отпадъците и други споразумения в областта на околната среда; и КАТО ОТБЕЛЯВА, че тези многостранни ангажменти доказват необходимостта и способността на всички държави — членки на ООН, да работят в партньорство, за да се справят с глобалните проблеми;

КАТО ПРИПОМНЯ заключенията на Съвета „Устойчиво европейско бъдеще: Отговорът на ЕС на Програмата до 2030 г. за устойчиво развитие“ от 20 юни 2017 г.^[1] като важна стъпка към постигането на целите за устойчиво развитие по балансиран и интегриран начин;

КАТО ПОДЧЕРТАВА ангажимента на ЕС и неговите държави членки да работят активно в сътрудничество с други държави — членки на ООН, частния сектор, академичната общност и гражданското общество за инициирането на трансфер на знания и предприемането на ориентирани към решения действия за постигане на кръгова икономика и приобщаващ устойчив растеж;

КАТО ОТЧИТА, че замърсяването е непосредствено глобално предизвикателство, често с трансгранично въздействие и научно доказани последици, които далеч не засягат само околната среда, а и здравето и благосъстоянието на хората, и особено на уязвимите групи;

КАТО ПОДЧЕРТАВА, че според оценките 6,5 млн. души в световен мащаб умират преждевременно всяка година поради излагане на замърсен въздух на открито и закрито^[2]; 58 % от случаите на стомашно-чревни разстройства се дължат на замърсяване на водата и липса на достъп до чиста вода и канализация^[3]; 2 млрд. души по света нямат достъп до събиране на твърди отпадъци^[4]; смята се, че приблизително 4,8—12,7 млн. метрични тона пластмасови отпадъци са попаднали в океана през 2010 г.^[5], а 557 вида от всички групи от дивата флора и фауна са били засегнати при заплитане или поглъщане на пластмасови отпадъци в морето^[6]; както и че разходите във връзка с химическото замърсяване (летливи органични съединения, олово, живак) възлизат на 480 млрд. щатски долара^[7];

КАТО ПОДЧЕРТАВА първостепенното значение на предотвратяването и предприемането на действия на ранен етап в отговор на замърсяването; КАТО ПРИПОМНЯ в този контекст принципа на предпазливост и принципа „замърсителят плаща“ и КАТО ПОТВЪРЖДАВА ОТНОВО необходимостта от ефективното им прилагане;

КАТО ИЗТЪКВА, че по отношение на замърсяването трябва да се предприемат ефективни действия на глобално, регионално, национално и местно ниво, КАТО ПОДЧЕРТАВА във връзка с това необходимостта от добро управление и КАТО ВЪЗПРИЕМА съгласуван и интегриран подход;

СЪВЕТЪТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ

1. ПРИВЕТСТВА предстоящата трета сесия на Асамблеята, която ще се проведе под наслов „Към планета без замърсяване“ и ще има за цел да представи амбициозни и ефективни съвместни действия за предотвратяване и намаляване на замърсяването, ОЦЕНЯВА работата на Програмата на ООН по околната среда за предоставяне на научна информация по въпроси, свързани със замърсяването, и за насърчаване на съгласуваност на политиките, и по-специално съществената информация от доклада на изпълнителния директор на Програмата на ООН по околната среда по темата на третата сесия на Асамблеята;

2. ПОДЧЕРТАВА първостепенното значение на координираните и амбициозни действия и на всеобщото мобилизиране на усилията на международно равнище за справяне със замърсяването, като се отчитат връзките с изменението на климата, загубата на биологично разнообразие и опустиняването, с цел да се предотвратят и да се намалят съществено неблагоприятните последици за здравето и благосъстоянието на хората, за екосистемите и живите организми, тъй като замърсяването, от своя страна, засяга водата и продоволствената сигурност, икономическото развитие и социалната справедливост, включително равенството по отношение на достъпа до здравни грижи;

3. ПОТВЪРЖДАВА силните взаимовръзки между околната среда и здравето и колко е важно те да бъдат разглеждани заедно; ПРИЗОВАВА третата сесия на Асамблеята да вземе решения за конкретни действия и мерки за разрешаването на специфични проблеми, които имат неблагоприятно въздействие върху здравето и околната среда, като напр. тежките метали, антимикробната резистентност, нарушителите на функциите на ендокринната система, нарастващата употреба на опасни пестициди и торове; ОТЧИТА, че загубата на биологично разнообразие е основен фактор, увеличаващ риска за здравето, също и поради факта, че утежнява екологичните предизвикателства; и ИЗТЪКВА ползите за здравето и благосъстоянието, произтичащи от опазването на биологичното разнообразие и възстановяването на деградиралите екосистеми;

4. ПОДЧЕРТАВА, че е необходимо всички държави — членки на ООН, да следят състоянието и тенденциите в качеството на въздуха, да си поставят амбициозни цели по отношение на качеството на въздуха и да въведат политики и мерки за съответните отрасли; ПРИЗОВАВА всички държави — членки на Икономическата комисия за Европа на ООН (ИКЕ на ООН), да се присъединят и да прилагат изцяло Конвенцията за трансгранично замърсяване на въздуха на далечни разстояния и преработените протоколи към нея и да насърчават в глобален мащаб сътрудничеството между Конвенцията и подобни регионални форуми; ПОДЧЕРТАВА, че е уместно да се търси максимално взаимодействие между политиките относно качеството на въздуха и политиките относно смекчаване на последиците от изменението на климата, химикалите и управлението на отпадъците, биологичното разнообразие, здравеопазването, транспорта, енергетиката и селското стопанство; И АКЦЕНТИРА върху факта, че прилагането на Парижкото споразумение относно изменението на климата допринася значително за справянето със замърсяването на въздуха;

5. ИЗТЪКВА, че е важно да се осигури добро качество на повърхностните и подпочвените води, че е нужно да се прилагат мерки за подобряване на редовното наблюдение и оценяване на качеството на водите и да се предотвратява и намалява замърсяването на водите, доколкото е възможно чрез ефективни мерки при източника и чрез по-активни усилия за намаляване на дела на отпадъчните води, които се изхвърлят в околната среда непречистени или недостатъчно пречистени; ПОДЧЕРТАВА особено значение на международното сътрудничество в областта на водите и НАСЪРЧАВА държавите — членки на ООН, да се присъединят и да прилагат Конвенцията на ИКЕ за водите^[8], съответните протоколи към нея и Конвенцията на ООН за водните пътища^[9];

6. ОТНОВО ПОТВЪРЖДАВА ангажираността на ЕС и неговите държави членки с декларацията „Нашият океан, нашето бъдеще: Призив за действие“, приета на Конференцията на ООН за океаните^[10], и ПРИВЕТСТВА поетите на конференцията доброволни ангажименти за справяне със замърсяването на моретата; ПОДЧЕРТАВА, че е необходимо спешно да се вземат мерки за справяне с всички видове замърсяване на моретата, особено със замърсяването от наземни дейности, съгласно подхода „от извора до морето“, включително замърсяването с хранителни вещества, непречистените отпадъчни води и опасните вещества, и морските отпадъци, като се постави специален акцент върху пластмасите и пластмасовите микрочастици, както и върху шумовото замърсяване и увеличаване киселинността на океаните; и ПРИЗОВАВА държавите — членки на ООН, да разработят и да приемат мерки и стимули, включително и законодателство, за постепенното елиминиране на пластмасовите микрочастици от установени основни източници, за намаляване на производството и насърчаване на устойчивото използване на пластмаси и споделяне на добри практики в глобален мащаб;

7. ПОДЧЕРТАВА, че държавите — членки на ООН, и съответните организации в рамките на ООН трябва да вземат мерки

по отношение на замърсяването на почвите и замърсяването от дифузни и точкови източници и широките последици от тези видове замърсяване, като вторичното замърсяване на въздуха, въздействието върху здравето на хората, върху селското стопанство и продоволствената сигурност, биологичното разнообразие и екосистемите и замърсяването с азот; ПРИЗНАВА, че има огромен недостиг на информация относно степента на замърсяване на почвите и въздействието му върху околната среда и здравето; и ПРИКАНВА третата сесия на Асамблеята да вземе мерки за преодоляването на този недостиг;

8. АКЦЕНТИРА върху факта, че ефективното управление на химикалите и отпадъците през целия им жизнен цикъл играе важна роля за осигуряването на благоденствието на обществото, за постигането на съответните цели на Програмата до 2030 г., както и за прехода към кръгова икономика, като същевременно се има предвид, че нарастващото глобално производство, използване и търговия с химикали генерират все по-голяма тежест за всички държави, особено за развиващите се страни; ИЗТЪКВА също потенциалната роля на устойчивата химия и на други подходи и решения, като напр. безопасните нехимични алтернативи, за преодоляването на тези предизвикателства, както е посочено в Резолюция 2/7 на Асамблеята^[11]; ПРИКАНВА държавите – членки на ООН, да повишат осведомеността относно опасните вещества и обмена на информация за съдържащите се в продуктите химикали, и да заменят опасните химикали с по-безопасни алтернативи; ПРИВЕТСТВА влизането в сила на Конвенцията от Минамата; и ПРИЗОВАВА всички държави – членки на ООН, да ратифицират конвенцията и да работят за ефективното ѝ прилагане;

9. ПОДЧЕРТАВА, че е необходимо общините да се ангажират с програми за предотвратяване и намаляване на замърсяването в градовете и да се подпомага учредяването на обединения за насърчване на добрите практики, технологичните иновации и доброто управление, като се изтъква значението им за реализирането на 11-ата цел за устойчиво развитие на Програмата до 2030 г.; и ПРИЗОВАВА за изпълнението на Новата програма за градовете, в която, наред с останалото, се съдържат мерки за справяне със замърсяването на въздуха, водите, моретата, почвата и шумовото замърсяване, разглежда се нуждата от устойчиво управление на твърдите отпадъци и от устойчиво използване на земята;

10. ПОДЧЕРТАВА, че за да бъдат постигнати конкретни резултати по отношение на предотвратяването и намаляването на замърсяването в глобален мащаб, е необходима фундаментална промяна в начина, по който обществата ни произвеждат и консумират блага и услуги, включително като се насърчава устойчивият начин на живот, устойчивото финансиране и кръговата икономика чрез екоинновации, обмен на информация за устойчивостта на продуктите, възприемането на подходи като „намаляване, повторно използване и рециклиране“, екосистемния подход и интегрирания подход, основан на жизнения цикъл, разработването на нови технологии и бизнес модели, насочени към постигане на ресурсно ефективна и нисковъглеродна икономика, и участие на заинтересованите страни в обмена на добри практики и експертни знания; НАСТОЙЧИВО ПРИКАНВА третата сесия на Асамблеята да популяризира тези подходи; и ПРИВЕТСТВА намерението на Международната комисия по ресурсите да допринесе към третата сесия на Асамблеята с представянето на оценка на глобалното използване на ресурси и на връзката между ресурсната ефективност и намаляването на замърсяването;

11. ОЧАКВА на третата сесия на Асамблеята да бъде приета амбициозна, кратка и ориентирана към действия декларация на министрите, която да изразява политическия ангажимент на всички държави — членки на ООН, за ефективни мерки срещу замърсяването, включително трансграничното замърсяване;

12. ПОДЧЕРТАВА необходимостта от по-нататъшно задълбочаване и укрепване на международното и регионалното сътрудничество за успешното справяне със замърсяването по интегриран начин, от насърчване на взаимовръзките и търсенето на нови взаимодействия чрез компетентните органи на ООН, многостранните споразумения в областта на околната среда и международни инициативи; и ПРИКАНВА третата сесия на Асамблеята да възложи на Програмата на ООН по околната среда мандат за изготвяне на програма за действия за предотвратяване и намаляване на замърсяването въз основа на съществуващите механизми, ако е целесъобразно;

13. ПРИВЕТСТВА инициативата на Програмата на ООН по околната среда, в контекста на третата сесия на Асамблеята, да отправи призив за поемане на съдържателни доброволни ангажименти и задължения за предприемане на действия за предотвратяване и намаляване на замърсяването, тъй като тези ангажименти ще съставляват важна част от резултатите на третата сесия на Асамблеята и ще утвърдят ориентирания ѝ към действия характер; ПРИВЕТСТВА вече поетите ангажименти и задължения; и ПРИЗОВАВА всички държави – членки на ООН, компетентните органи на ООН, гражданското общество, академичните среди и частния сектор да докажат глобалните си амбиции и да предприемат действия, ориентирани към намирането на решения;

14. ПРИЗОВАВА ЕС и неговите държави членки да представят преди третата сесия на Асамблеята конкретни действия срещу замърсяването с цел да заявят съответните доброволни ангажименти в контекста на третата сесия на Асамблеята;

15. ИЗТЪКВА значението на образованието, ученето през целия живот и повишаването на обществената осведоменост

относно екологичните предизвикателства, за да се подчертае личната отговорност за предотвратяването и намаляването на замърсяването чрез по-устойчив начин на живот и модели на потребление; ПРИКАНВА в този контекст Програмата на ООН по околната среда да предостави насоки относно информацията за устойчивостта на продуктите; и ПОДЧЕРТАВА, че е важно резултатите от третата сесия на Асамблеята да станат достояние на широката общественост и да бъдат представени по привлекателен и достъпен начин, така че всеки да разбере колко е важно да се предотвратява и да се намалява замърсяването и как това ще окаже положително въздействие върху неговото здраве, благосъстояние и жизнена среда, демонстрирайки по този начин ролята на Програмата на ООН по околната среда и на Асамблеята за извършването на съществени положителни промени на планетата и в ежедневието на хората;

16. ПРИВЕТСТВА постоянната покана на Общото събрание на ООН до председателя на Асамблеята на ООН по околната среда за сесията на Политическия форум на високо равнище за устойчивото развитие; ИЗТЪКВА приноса на Асамблеята в предоставянето на политически насоки и формулирането на политически решения за преодоляване на възникващите и постоянните екологични предизвикателства пред изпълнението на целите за устойчиво развитие; ПОДЧЕРТАВА, че предотвратяването и намаляването на замърсяването са необходими за постигане на резултати по Програмата до 2030 г.; и ПРИЗОВАВА третата сесия на Асамблеята да изпрати ясни политически послания за подробно преразглеждане на целите за устойчиво развитие № 6, 7, 11, 12 и 15 в рамките на Политическия форум на високо равнище през 2018 г.

[1] Док. 10370/17.

[2] Доклад Towards a Pollution-Free Planet („Към планета без замърсяване“) (2017 г.), стр. III.

[3] Доклад Towards a Pollution-Free Planet („Към планета без замърсяване“) (2017 г.), стр. III.

[4] Доклад Towards a Pollution-Free Planet („Към планета без замърсяване“) (2017 г.), стр. III.

[5] J. R. Jambeck et al., *Plastic waste inputs from land into the ocean* („Пластмасови отпадъци, попадащи от сушата в океана“) (Science, 13 февруари 2015 г.).

[6] Kühn, S., et al., *Deleterious Effects of Litter on Marine Life* („Унищожителното въздействие на отпадъците върху морските живи организми“), в Bergmann, M., et al., *Marine Anthropogenic Litter* („Антропогенни отпадъци в морската среда“) (Springer, 2015 г.).

[7] Доклад Towards a Pollution-Free Planet („Към планета без замърсяване“) (2017 г.), стр. II.

[8] Конвенция за опазване и използване на трансграничните водни течения и международните езера, Хелзинки, 1992 г.

[9] Конвенция за правото на използване на международните водни пътища с неплавателна цел, Ню Йорк, 1997 г.

[10] Одобрена с Резолюция 71/312 на Общото събрание на ООН на 6 юли 2017 г.

[11] Резолюция 2/7 на Асамблеята на ООН по околната среда „Ефективно управление на химикалите и отпадъците“.

Press office - General Secretariat of the Council of the EU

Rue de la Loi 175 - B-1048 BRUSSELS - Tel.: +32 (0)2 281 6319

press@consilium.europa.eu - www.consilium.europa.eu/press